

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Mötesprotokoll Reykjavik 18-19 april 2013

Deltagare: Per Firing Jensen, Anna Kaikkonen, Jarle Översveen, Kari Jensen, Kjell Wahlbeck, Håkan Axelsson, L-G Strandberg, Monica Rhodiner, Marie Norrby, Mikko Jääskeläinen, Vidir Reynisson, Gudrun Johannesdottir, Jan Gert Olsen, Bo Andersson

1. Inledning

Vidir Reynisson hälsade alla välkomna till Island och Reykjavik och önskade alla en givande och trevlig vistelse i Reykjavik

Presentationsrunda

Ordförande Kjell Wahlbeck hälsade alla välkomna till mötet. Kjell poängterade värdet av det Nordiska samarbetet och vill även stärka det om möjligt. De Nordiska länderna ska känna en samhörighet. Räddningstjänstsamarbetet i Nordred ska kopplas samman med Hagadeklarationen. De gränsöverskridande frågorna som vi identifierar kommer att föras in i Nordred. Delaktigheten är viktig. Erfarenhetsutbyten är viktiga för att kunna ta gemensamt ansvar för vår utveckling. Länderna får ansvar för var sitt område och inom varje område är det önskvärt att det finns representation från varje land. Tanken är att det mellan de ordinarie Nordred mötena pågår ett kontinuerligt arbete i områdesgrupperna som sedan redovisas för Nordreds kontaktgrupp. Vidare framfördes hälsningar från MSB:s GD Helena Lindberg samt Försvarsdepartementet

2. Föregående mötesprotokoll

Mötesprotokollet gick igenom och lades till handlingarna

3. Nytt från de nordiska länderna

Norge:

Både extrem snöskredsfara och extrem skogsbrandsfara samtidigt, främst gräsbränder, har lett till att innan säsongen börjat har 2 000 000 kr förbrukats.

Projekt kring ett nationellt resursregister har pågått under många år men framtagandet och förvaltningen kräver finansiering och detta har hitintills inte kunnat lösas vilket satt stopp för försöken.

Arbetet med att revidera organisationen av räddningstjänsten i Norge beräknas vara klar i maj. Två huvudräddningscentraler föreslås bli en organisatorisk enhet. Hovedredningscentralen vil fremdeles bestå med to tjenestesteder, henholdsvis i Bodø og på Sola, men det vil bli en felles ledelse med en redningsdirektør som øverste leder.

Omorganisering av DSB – Målet var att det skulle bli tydligare, men sammanföring av kris- och olycksperspektiven fungerade inte. Man har nu gått tillbaka till den tidigare organisationen som var mer funktionell.

För att skapa starkare räddningstjänster föreslås att antalet räddningstjänster skall minskas och större räddningstjänstregioner skapas.

Polisdistriktet har omorganiserats från 54 till 27 vilket gett fler händelser per alarmeringscentral och också lett till en ökning av kompetensen vid de återstående centralerna.

Uppföljning från 22 juli händelsen har gjorts i form av en regeringsrapport, där många aktiviteter listas. Rapporten finns på nätet.

Finland:

Aktuell reform där antalet nödcentraler minskas från 16 till 6 skall vara klar 2015. Nytt datasystem, nytt system för operativ ledning för alla säkerhetsmyndigheter.

Två nya handböcker:

Nödsituationer som medför risk för strålning – aktörernas ansvar och uppgifter, Handbok

<http://www.intermin.fi/publikation/492012?docID=40101>

Handbok om varningsmeddelanden för myndigheterna

http://www.intermin.fi/sv/aktuellt/nyheter/1/1/ny_handbok_vagleder_myndigheterna_om_varningsmeddelanden_2

Island:

Extremt väder 10-11 september i Nordlandet, telenätet bröt samman. Strömavbrott, det var bland annat 10 000 får som hamnade under snömassorna. Fungerande Tetra – och mobilnät är viktiga resurser vid

denna typ av händelse. Alla Tetra stationerna fungerade men de måste även fungera vid strömavbrott och de klarade bara 24 timmar utan ström och i detta fall var ordinarie strömleverans bruten längre tid och kravet är nu att systemen måste klara minst 72 timmar. 2-5 dagar var elen borta i stora delar av norra Island. Back-up systemet fungerade inte. Det var inga problem på landsbygden med elförsörjningen då de flesta gårdar har egna reservkraftanläggningar medan stads/bybefolkningen hade problem. Jordskalv i norr i november och april.

Beredskapsplaner för HEKLA. Endast 1-2 timmar innan kan man se om det ska bli ett utbrott. De andra vulkanerna ger sig till känna upp till 2-3 år innan ett utbrott kommer att ske.

SMS varningssystem, det har varit i gång i ett år på försök och har även testats skarpt vilket har fungerat bra.

Skogsbrand, det fanns skog då vikingarna kom men den har varit försvunnen i flera hundra år. På 60-talet planterades skog, där det nu är många sommarhus. Små områden med tät skog, där sommarstugeägarna planterar träd. Skorradalur är det mest populära området. Det är små smala vägar vilket gör att det är svårt att få dit vanliga brandbilar. Flera olika myndigheter och markägare har haft gemensamma möten kring hur beredskapsplanerna ska se ut. Varning hade skett med SMS. 2 500 människor var i området under påsken, då det var mycket torrt i marken. Fyrverkerier antände marken. Det har varit lite regn under det senaste året vilket gett nya utmaningar med vegetationsbrand. Nytt övervakningssystem skall testas i sommar

Danmark:

Övning i arktiskt område – Nuuk, Grönland. Övningen körs om i höst då det var så många brister. Artic commando sörjer för räddning till havs men tror att de även har ansvar även på land på Grönland när ett utsläpp till havs når land. De grönländska kollegorna tillsammans med Island, Norge, Kanada och Ryssland deltar i övningen. Övning i september.

Beredskapsstyrelsen har analyserats i två år och rapporten är klar men var av så dålig kvalitet att den nu ska göras om. Politikerna har ännu inte lyckats utse någon arbetsgrupp. Arbetet ska vara klart 2014.

Ytterligare en omorganisation, Michael Boesgaard Bröndel är ny chef över Internationella avdelningen, 3 nya kontor och chefer.

Beredskapsstyrelsen har genom de senaste par år været igennem flere økonomiske sparerunder, som de øvrige ministerier og styrelser har. Samlet set er der siden 2010 sparet ca. 30 mil dkr på Beredskabsstyrelsens budget

Nukleär övning under ledning av Förvarsministeriet skall genomföras.

Sverige:

Alarmeringsutredningen: Hur ska larmfunksjonen 112 se ut? Om 2 vecker kommer rapporten og ska omfatta hela larmkedjan frå det att larmet kommer in till att påbörja en insats. Ansvaret är delat mellan stat, kommun og landsting. Troligen blir det en ny statlig myndighet, vilket kan påverka delar av MSB:s verksamhet. Departementet har förberett en snabb förändring. SoS Alarm har inte monopol, utvecklingen har gått mot olika lokala lösningar. Kjell W hoppas på en samlad Alarmering. Det finns ca 20 stycken 112 Alarm centraler.

Effektiva räddningsinsatser är ett projekt som pågår. Skyddet som vi har består av den enskilde, räddningstjänst og förebyggande åtgärder.

Olycksförloppet ska brytas så snabbt som möjligt. Olyckan ska inte förvärras og arbetsmiljön ska vara bra.

Genom certifiering av räddningsledare kan en struktur för fortbildning tas fram.

Individförmåga

Metodförmåga, består av summan av individens og metodens förmåga

Metodkapacitet, består av summan av metodförmågorna.

Det som behövs i en kommun beror på riksbilden og riskanalysen.

Mycket tyder på ett behov att utveckla fort- og vidareutbildningen.

Ni är välkomna inom Nordred att följa projektet. Informationsinhämtning kommer att ske bland de nordiska länderna. Behov av att konsolidera utbildningssystemet.

4. Förslag till genomförande av de beslutade områdena för program 2012-2015

- **Ledningssamverkan**

Ansvarigt land: Norge

Resurskoordinering

Ledningsstöd inklusive kommunikation, geodata og interoperabilitet

Ledningssamverkan Vad har Norge tänkt?

Arbetet innenfor dette funksjonsområdet må utgå frå de arbeiten og grupper som redan finns og pågår.

Ressurskoordinering:

Den operative kontakten mellom de nordiske land (når en redningshendelse har oppstått) går gjennom redningssentralene. Overordnet sett, og særlig i forhold til luft- og sjøredning foregår kontakten mellom de ulike Joint Rescue Coordination Centre's (JRCC), mens den lokale kontakten ifm landredningstjeneste ofte går mellom de lokale redningssentralene. Det er derfor viktig at de ulike redningssentralene vet hvor de skal henvende seg i de andre nordiske landene for å be om støtte under en hendelse. Viktige nasjonale ressurser bør kartlegges på begge sider av grensene, både for å

bevisstgjøre hverandre om disse, og for å kunne forberede å tilby hverandre disse ved behov.

Finnes det områder hvor vi kan effektivisere ressurskoordineringen ytterligere i fremtiden for å effektivisere samarbeidet?

Kommunikasjon

Det finnes mange grunner til at vi trenger grenseoverskridende kommunikasjon, for eksempel samarbeid ved større hendelser og ulykker nær grensen og i kystområder mellom to land, pasienttransport over landegrenser, samarbeid under brannslukking, etc.

Mycket av kommunikationen går via telefon, mejl etc. Vem är det som koordinerar, vem är det som stöttar? Att snabbt kunna dela lägesbild. Finns det en hotline mellan de olika räddningscentralerna så är vi på god väg. Vad är det vi borde ha gemensamt för att koordinera tillsammans bättre? Vi får inte kortsluta beslutslinjen.

Det foregår allerede et målrettet arbeid for å gjøre Nødnett og Rakel interoperabel, i regi av DNK og MSB. Allerede i dag eksisterer følgende tekniske løsninger mellom Norge og Sverige:

- Utlån av radioterminaler til nabolandets innsatsstyrker
- En til en kommunikasjon mellom de to lands radioterminaler
- Sammenkobling av to lands talegrupper ("Gateway", senere leid linje)

Det jobbes med prosjekter for å muliggjøre det å kommunisere under nabolandets radiodekning. Dette innebærer at en kan ta med sin egen radioterminal til nabolandet og kommunisere som normalt.

Samarbeidsprosedyrer, sambandsreglement, «Fleet map» og avtaler om kommunikasjonsrettigheter må utarbeides og avtales mellom etatene i de to land.

Det vil foregå et teknisk utviklingsløp frem mot 2015, i takt med at Nødnett bygges ut i hele Norge. Samarbeidet vil videreutvikles til også å gjelde mellom Norge og Finland når utbyggingen når langt nok nord.

Drammen har ett samverkansprosjekt – Polis, hälsa, brand – gemensamt stabsrum. På Island är de samlokaliserade. De fungerar bra nu men det har varit en resa innan de kommit dit.

Utveksling av Geodata:

Det finns ett Nordiskt avtal kring utbyte av geodata, etablert 12. april 2011. Det var et stort framskritt for beredskapen i grenseområdene i Norden da denne avtalen ble vedtatt. Her presiseres det at räddningscentralen ska gå via

sina kartverk. Utan avgift ska Kartverket lämna ut data 100 km in i andra landet. Generellt bra men vissa utmaningar.

Både Sverige og Finland har skrevet inn i avtalen at de tilbyr wms-tjenester. I praksis har de bare gitt tilganger for korte perioder, og de krever betaling for fast tilgang. Hensikten med den nordiske avtalen var nettopp at dataene skulle være gratis.

På siste møte i den nordiske nettverksgruppen for geodata i krisehåndtering ble det sagt at det er bevegelse i denne saken, og vi håper at den skal kunne løses.

Hur ska Nordred förhålla sig till arbetsgruppen för Geodata (Haga)?

Det viktigste for Nordred kontaktgruppe er å være kjent med de prosessene som foregår, slik at gruppen ikke påtar seg å løse oppgaver som andre dedikerte aktører og etater allerede jobber med. For Nordred sin del er det viktig å monitorere prosessene, og sørge for at eventuelle problemer for utviklingen kan adresseres langs flere kanaler enn bare de rene fag-kanalene som finnes i dag.

Geodata gruppen ska ha möte på Island i maj. Vi borde vara där och påpeka vikten av att dela med sig av geodata så att kartorna finns på plats när väl en händelse inträffar.

Försvaret vill ha en kontaktpunkt där man kan beskriva sitt problem så att man kan samverka. Om vi har nationella resurser så borde vi se till att de kan användas på andra sidan gränsen.

Ledningsstöd - på längre sikt – Hur samarbetar vi?

Vi har alla olika utmaningar då olika myndigheter har olika ansvar vid en händelse.

- **Gränsöverskridande samarbete vid inträffande händelser**

Ansvarigt land: Sverige

Analys av nuläge

Förslag till gränskommunala råd där inte dessa finns

Lokalt och regionalt samarbete

Analys av nuläget – Vad finns det? Gränssamverkande grupper och arbeten. SE-DK, SE-NO, SE-FI, NO-FI, Nordiska världen och Island; Vad finns det för samarbeten?

Gemensam work-shop till hösten.

Gränsrådningsråd – Hur kan vi utveckla detta?

Utifrån analysen, stödja bildandet av nya gränsråd där sådana saknas.
Etablera samarbeten med 2 gränsräddningsråd för att identifiera möjliga utvecklingsområden.

Ta tillvara erfarenheter från EU-projektet Cross-Border.

Ta fram goda exempel.

Bevaka lokala och regionala händelser inom Räddningstjänstområdet med bäring på det gränsöverskridande.

Värmland/Hedmark – Övning att följa, 24 september – Tåg/Buss olycka.

Vilka arbeten görs i de olika arbetsgrupperna som finns?

Skapa en bild

Hur kan vi föda in idéer i andra grupper

- **Erfarenhetsåterföring**
Ansvarigt land: Danmark
Lärande av olyckor och händelser

Per Firing Jensen ska återkomma med information kring det arbete som pågår i Danmark.

- **Olyckstyper.**
Ansvarigt land: Finland
Skogsbrand inklusive indikering
Metod och teknikutveckling för mottagande av fartyg i nödsituation
Erfarenhetsåterföring av pågående projekt

Efter justering så gäller ovanstående områden för Finland. Fartygsolyckor med många passagerare är en stor utmaning inte minst de olika myndigheternas ansvarsområden. En workshop med de berörda myndigheterna kan vara en bra början.

- **Nordiska överlden**
Ansvarigt land: Island

Island får ett särskilt ansvar för att säkerställa att de speciella förhållanden som finns när det är långa avstånd och mer isolerade platser. Utifrån de gränsöverskrivande samarbeten som finns när det inte gäller landsgränser skall denna problematik förklaras och förslag till planer tas fram. Även när det gäller mottagande av fartyg i nöd har Island en viktig roll (se Finland)

5. Hemsidan Nordred

Hemsidan ska återspegla arbetet som pågår.

Vi behöver uppdatera kontaktpersonerna.
Använd mer länkar till respektive myndigheters hemsidor.'

6. Övriga frågor

Etablering av QA central i Danmark, de efterfrågade erfarenheter från övriga länder. Sverige informerade om det nya 113 13 numret och om Krisinformation.se.

Det informerades om Skogsbrandseminarium 2014 som samarrangeras av SE och NO. Övriga länder inbjöds att delta för att öka erfarenhetsutbytet.

7. Nästa möten 2013

I Köpenhamn, Danmark 16-17 oktober

8. Mötet avslutades

Ordförande Kjell Wahlbeck avslutade mötet och tackade alla för ett engagerande arbete och önskade alla välkomna till Danmark i oktober.

Bo Andersson (ref)

